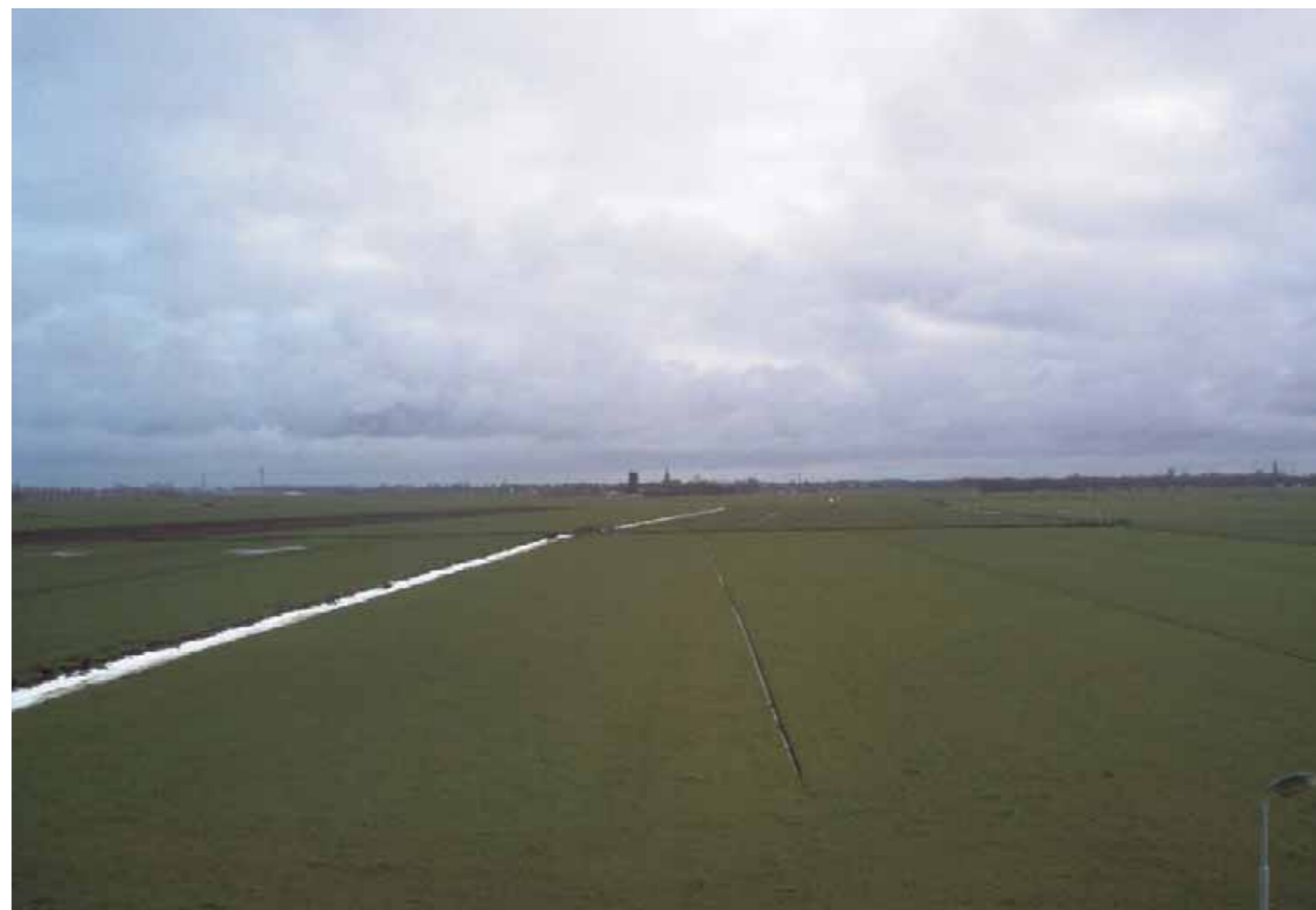

Digitale uitwisselbare ruimtelijke plannen in 2007 verplicht:

Waterschappen nu aan zet met DURP

Digitale uitwisselbare ruimtelijke plannen (DURP) worden verplicht in 2007, bij de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening.

— Olav Lammers

— DURP sluit aan op het kabinetsbeleid om de dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren en de relatie tussen rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen te vernieuwen ('Programma Andere Overheid'). Tevens past DURP in het door het Kabinet overeengekomen hoofdlijnenakkoord waarin is afgesproken dat bij de uitvoering van de rijkstaken meer en beter gebruik zal worden gemaakt van ICT. Op die manier moeten de administratieve lasten voor burgers, bedrijven en mede-overheden worden verlicht, de dienstverlening worden verbeterd en de transparantie van de overheden worden bevorderd. Toegankelijkheid van alle relevante informatie over de ruimte wordt met het gebruik van DURP enorm vergroot. En dat is een noodzakelijke voorwaarde om gebiedsgericht beleid, het belangrijkste uitgangspunt van de Nota Ruimte, waarbij vele partijen zijn betrokken, te laten slagen. Ruim 35% van de gemeenten werken al conform DURP. Met name binnen provincies en departementen moet het draagvlak voor DURP nog aanzienlijk worden vergroot, aldus Wim Kuiper, lid van de directieraad van de VNG op het congres in Rotterdam.

Bovendien zullen ruimtelijke ordeningsprocessen fors worden verkort en dus ook de procedure voor de Watertoets.

Globale berekeningen tonen aan dat wanneer volledig digitaal uitwisselbaar wordt gewerkt, dit de BV Nederland een kleine 400 miljoen euro op jaarbasis kan schelen.

— Aan de hand van voorbeeldprojecten wordt nu verder gekeken hoe de informatie tussen de verschillende partijen moet worden uitgewisseld. Vanaf heden is tevens een centrale helpdesk beschikbaar voor alle vragen over DURP. De helpdesk is bedoeld voor bestuurders en beleidsmedewerkers van gemeenten, provincies, departementen en waterschappen. Men kan de helpdesk raadplegen via 070 — 373 80 23 of www.helpdeskDURP.nl.

In 2007 moeten alle nieuwe bestemmingsplannen, streekplannen en PKB's aan digitale uitwisselbaarheid voldoen. Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben dus nog twee jaar de tijd om uit te maken welke gegevens zich voor DURP lenen en om ruimtelijke plannen en informatie digitaal, uitwisselbaar en vergelijkbaar te maken. Een enorme klus waarbij ook de waterschappen nog een behoorlijke inspanning hebben te doen.

— Tijdens het DURP-congres op 17 maart jongstleden werd in het WTC te Rotterdam de definitieve versie ten doop gehouden van het document 'Stimulerings- en implementatieprogramma DURP 2005-2006'. Het document is een vervolg op een eerder programma (2000-2004) waarin gemeenten, provincies en Rijk hebben samengewerkt. De waterschappen, die nu door het ministerie van VROM zijn uitgenodigd om in te haken zijn, op een enkele na, tot op heden nog maar nauwelijks bij DURP betrokken geweest. Ondanks dat zij zelf meer en meer zijn overgegaan tot het digitaliseren van (ob-

jectgerichte) informatie, is de achterstand op de andere overheden nog groot. De digitale informatie die er is, is nog onvoldoende gestandaardiseerd om zowel onderling, als met de andere overheden vergelijkbaar en dus uitwisselbaar te zijn.

— De waterschappen wisselen nu al op tal van terreinen informatie uit met andere overheden. Dat proces zal sterk geïntensiveerd worden omdat waterschappen steeds meer betrokken zullen raken bij beleidsontwikkeling op gebied van de ruimtelijke ordening, in samenwerking met de andere overheden. Bijvoorbeeld via het Nationaal Bestuursakkoord Water en in de vorm van stedelijke waterplannen, deelstroomgebiedsvisionen, waterbergingsplannen, watertoets etcetera.

— Omdat de andere overheden al min of meer een gemeenschappelijke taal hebben ontwikkeld, dreigen de waterschappen een achterstand op te lopen. Als daar niet snel verandering in optreedt, heeft dat zijn weerslag op de invloed van de waterschappen

bij RO-procedures die in het kader van de nieuwe Wet RO en het nieuwe Besluit RO aanzienlijk verkort gaan worden. Met het nieuwe DURP-programma krijgen de waterschappen echter de kans die achterstand in te lopen. Bovendien bestaat de mogelijkheid mee te denken over het standaardiseren van de plannen van andere overheden.

— Er zijn verschillende mogelijkheden om waterschapsinformatie verder te standaardiseren. Het ligt het meest voor de hand dit via de Watertoets te doen die verankerd is in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Hiervoor moet veel informatie worden uitgewisseld. Het is dus duidelijk in eerste instantie de meeste energie te besteden aan het digitaal, uitwisselbaar en vergelijkbaar maken van die informatie.

— Op dit moment wordt bij de waterschappen gedacht de standaardisering van de watertoets vooral te richten op de keurzoneringen en waterkansenkaarten. De gegevens dienen daartoe gecodeerd te worden met behulp van het Informatiemodel

— ‘Wat we ermee beogen’

— De nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening, die de huidige wet uit 1985 gaat vervangen, belooft vooral meer efficiency. De nieuwe wet kent nog maar twee typen plannen: de structuurvisie (komt in de plaats van PKB's, streekplannen en structuurplannen) en het bestemmingsplan. De bestemmingsplanprocedure wordt, als alles meezit, in tijd minimaal gehalveerd. De goedkeuring van bestemmingsplannen door Gedeputeerde Staten vervalt. Daardoor wordt de gemeente nog meer regisseur en bepaalt in feite de procesgang. Het accent in de planvorming verschuift daarmee naar het vooroverleg. Alle partijen zullen daarom meer moeten overleggen en meer moeten samenwerken. Er dient een betere afstemming van het beleidsproces binnen de overheden plaats te vinden. Dat is een van de twee doelen waar DURP zich op richt. Het andere is een heldere en snelle dienstverlening aan de burger. Veelbelovend, maar niet gemakkelijk te realiseren, zo waarschuwde Prof. Dr. Marcel Creemers van de Universiteit van Nijenrode op het Rotterdamse DURP-congres. De vraag daarbij is vooral hoe men die dienstverlening in de toekomst in zijn werk ziet gaan. Het idee achter DURP is dat alle documenten elektronisch zijn en dus onmiddellijk opvraagbaar. Een ambtenaar zal daardoor een goed zicht hebben op de status van de ruimtelijke situatie en het beleidsproces wordt er goed door ondersteund. Maar een burger kan daar, volgens Creemers, niet zonder meer mee uit de voeten, ook al kan hij via het internet bij de digitale bestanden komen. De burger moet daarbij dus geholpen worden. Dat kan deels worden verwezenlijkt met artificiële intelligentie in de website, maar volgens Creemers zal de rol van de lokale ambtenaar vooral worden: het helpen van de burger bij het

interpreteren van de situatie. “De hele digitale winkel, die nu als een ‘backoffice’ wordt ingericht, moet dus zo worden ingezet dat de lokale ambtenaar in staat wordt gesteld de burger te helpen. In de praktijk blijkt dit heel weerbarstig”, aldus professor Creemers die vervolgens een aantal methodes en ideeën liet zien die daarbij kunnen helpen.

— Ook bij andere lezingen op het congres werd er voortdurend op gehamerd toch vooral te denken vanuit de burger. Die burger is vooral geïnteresseerd in bestemmingsplannen en zal voor (meestal enkelvoudige) raadpleging de website van zijn gemeente bezoeken. Dit is dus het belangrijkste portaal voor de burger om aan zijn informatie te komen. Wil hij dieper op de materie ingaan, dan moet via dit portaal een heldere verwijzing beschikbaar zijn naar andere bronnen waar de burger zijn digitale informatie kan bekijken. Zover is het voorlopig nog niet omdat de methoden die de overheden gebruiken nog zeer divers zijn. Hoewel DURP de betrokkenen nog heel wat hoofdbreken zal kosten, op het congres klonken optimistische geluiden: “Staan in de huidige wet ge- en verboden centraal, de nieuwe wet creëert, met DURP, juist kansen voor verdere ontwikkeling; ideeën krijgen meer handen en voeten”, aldus de directeur-generaal van VROM, Marianne Sint op het congres. Zij stelde vooral de kleinere gemeenten extra steun in het vooruitzicht omdat het voor hen erg moeilijk is het DURP-proces bij te benen. Bovendien maakte zij bekend dat digitale plannen met de inwerkingtreding van de nieuwe wet dezelfde wettelijke status krijgen als de huidige papieren plannen.

Water (IMWA). Dit model is weer afgestemd op het model waar de andere overheden mee werken, het zogenaamde Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO). Daarbij is een verdere uitbreiding van het IMWA noodzakelijk en moeten nadere afspraken worden gemaakt die kunnen worden vastgelegd in een handreiking. Na een testperiode in de vorm van pilots moet e.e.a. eind 2006 gereed zijn voor implementatie.

— Tevens is het voor de uitwisseling van belang dat de waterschappen een goede bijdrage leveren aan het zogenaamde DURP-portaal; een internetpagina waarmee vanaf elke gewenste werkplek toegang tot ruimtelijke plannen kan worden verkregen.

— Naast DURP zijn op het gebied van water vergelijkbare ontwikkelingen ingezet. Bijvoorbeeld de Europese Kaderrichtlijn Water waar al een geo-portaal functioneert en het ‘instrumentarium Water Systeem Rapportage’. De waterschappen beginnen dus niet met lege handen aan Durp. Op het gebied van ICT-samenwerking en standaardisatie

in de watersector hebben de waterschappen twee belangrijke bouwstenen voor DURP in handen:

In januari 2005 is Het Waterschapshuis officieel van start gegaan. Daarmee wordt de samenwerking concreet vormgegeven, gebaseerd op het door alle waterschappen in Nederland ondertekende protocol Samenwerking in de ICT. Men overweegt de bijdrage aan het DURP-portaal qua beheer via Het Waterschapshuis te laten verlopen. Ten aanzien van de standaardisering participeert de Unie van Waterschappen in de InformatieDesk standaarden Water (IdsW). Dit samenwerkingsverband draagt zorg voor een standaardisatie van watergegevens voor geautomatiseerde gegevensuitwisseling. De eerder genoemde uitbreiding van IMWA zal via IdsW lopen.

— De heer Stijlen, secretaris-directeur van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, achtte het een goede zaak dat waterschappen nu betrokken zijn. ‘In het kader van de Watertoets zit ons hoogheemraadschap regelmatig met

alle mede-overheden aan tafel. Met DURP wordt dan een gemeenschappelijke taal gesproken.’